

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Podstawy krajoznawstwa , PG_00183786						
Kierunek studiów	Krajoznawstwo i turystyka historyczna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej -> Zakład Studiów Przestrzennych						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Teresa Sadoń-Osowiecka				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr Teresa Sadoń-Osowiecka				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	Pokazanie złożoności i niejednoznaczności pojęcia krajoznawstwa w zależności od uwarunkowań historycznych, politycznych, gospodarczych, społecznych; jego roli edukacyjnej; przedstawienie podstawowych terminów, zagadnień, podejść metodologicznych oraz metodyki i waloryzacji w krajoznawstwie.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[KiTHL3_W07] Zna zagrożenia dla dziedzictwa kulturowego i naturalnego oraz rozumie znaczenie turystyki zrównoważonej i proekologicznych form jej rozwoju dla ochrony dziedzictwa i środowiska naturalnego	Charakteryzuje środowisko geograficzne omawianego obszaru; opisuje procesy w nim zachodzące.	[SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[KiTHL3_W05] Zna na poziomie zaawansowanym wybrane fakty i zagadnienia z zakresu geografii turystyki, rozumiejąc różnorodne uwarunkowania jej rozwoju oraz złożone zależności między turystyką a przemianami społecznymi i ekonomicznymi	Odróżnia krajoznawstwo jako dziedzinę poznawczą i turystykę jako formę aktywności; rozumie relacje i związki między krajoznawstwem a rozwojem turystyki; analizuje historyczny proces łączenia tych dziedzin.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[KiTHL3_U07] Potrafi klasyfikować i porządkować definicje krajoznawstwa; definiować podstawowe pojęcia wykorzystywane w krajoznawstwie (takie jak: ojczyzna, region, miejsce, krajobraz kulturowy) oraz analizować i oceniać walory dziedzictwa kulturowego	Opisuje ewolucję pojęcia krajoznawstwa w zależności od uwarunkowań historycznych, politycznych i społecznych; odróżnia i rozumie odmienność miejsca i przestrzeni - pojęć stosowanych w geografii humanistycznej; opisuje znaczenie i różne ujęcia regionu; charakteryzuje znaczenie krajoznawstwa (w tym pojęć ojczyzny, dziedzictwa kulturowego) dla budzenia patriotyzmu; definiuje i odróżnia krajobrazy kulturowe.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[KiTHL3_U03] Potrafi stosować podstawowe elementy warsztatu badań geografii społeczno-ekonomicznej w odniesieniu do krajoznawstwa, dobierając odpowiednie metody i narzędzia do badanego problemu	Potrafi stosować metody badawcze adekwatnie do rozważanego zagadnienia; odróżnia metodologie typowe dla ujęć humanistycznych i przyrodniczych (obiektywistyczne i nieobiektywistyczne) oraz wykorzystuje je w pracy.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[KiTHL3_W06] Zna wybrane metody i problemy badawcze geografii turystyki	Zna specyfikę krajoznawstwa jako dziedziny wiedzy; charakteryzuje jego problematykę i metody badawcze, nawiązując m.in. do geografii turystyki.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[KiTHL3_K03] Jest gotów do działania na rzecz promocji i rozwoju proekologicznych form turystyki	Jest gotów wspierać i rozwijać krajoznawstwo jako dziedzinę wiedzy nawiązującą do aspektów proekologicznych.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	Definicje krajoznawstwa dawnej i współczesnej, metodologia badań przestrzenno-humanistycznych, koncepcje regionu, ojczyzny, kraju, miejsca oraz dziedzictwa kulturowego; rozwój i etapy krajoznawstwa; typy i rodzaje krajoznawstwa; zasady stosowane w krajoznawstwie; walory krajoznawcze; treści krajoznawstwa; organizacje krajoznawcze; krajobraz kulturowy.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Przygotowanie pracy zaliczeniowej (wybór tematu, sposób ujęcia, świadomość metodologiczna, zakres podjętych problemów, oryginalność pracy)	50.0%	70.0%
	Test	30.0%	30.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Bieńczyk, G. 2003. Krajoznawstwo i jego związki z turystyką. Warszawa: Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Kruczek, Z., Kurek, A., Nowacki, M. 2010. Krajoznawstwo. Teoria i metodyka. Kraków: Proksenia, Prószyńska-Bordas, H. 2016. Krajoznawstwo. Tradycja i współczesność, Warszawa: Difin, Stasiak A., Śledzińska J., Włodarczyk B. (red.) 2016. Współczesne oblicza krajoznawstwa, Łódź-Warszawa: Wydawnictwo PTTK "Kraj".
	Uzupełniająca lista lektur	Hubbard, Ph., Kitchin, R., Valentine, G. (red.), 2004. Key Thinkers on Space and Place. London: Sage, Kowalski K. 2017 Od zabytku do dyskursu, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Etnograficzne, tom 45, z. 1, s. 114., Sadoń-Osowiecka T. 2010. Krajoznawstwo i turystyka szkolna jako edukacja alternatywna konteksty przyrodnicze, społeczne, kulturowe i pedagogiczne, Problemy Ekologii, vol. 14, nr 3. Tuan, Y.-F. 1987. Przestrzeń i miejsce. Warszawa: PIW.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Praca: Charakterystyka krajoznawcza wybranego miejsca lub: program wycieczki krajoznawczej Zagadnienia (test): • Pojęcie krajoznawstwa i ewolucja tego pojęcia • Krajoznawstwo a turystyka • Krajoznawstwo a nauka • Krajoznawstwo a geografia i historia • Tradycje i ujęcia krajoznawstwa w Polsce i na świecie (w tym osoby i organizacje) • Metodologia, źródła i metody badań krajoznawczych (w tym subiektywistyczne czyli interpretatywne podejście do badań krajobrazowych) • Rola i funkcje krajoznawstwa we współczesnym świecie • Pojęcie krajobrazu kulturowego (w tym ujęcie geografii humanistycznej, np. Y. F. Tuana, V. de la Blache); filozoficzne i psychologiczne podstawy mentalnego konstruowania pojęcia krajobrazu; kultura symboliczna • Pojęcia miejsca, regionu, ojczyzny, tożsamość regionalna • Produkt turystyczny a turystyka krajoznawcza i alternatywna • Dydaktyczne znaczenie krajoznawstwa • Formy pracy krajoznawczej • Metody dydaktyczne mające zastosowanie w pracy krajoznawcy i uzasadnienia psychologiczno-pedagogiczne ich stosowania • Kanon krajoznawczy Polski (wybrane obiekty), w tym szczegółowo kanon województwa pomorskiego • Listy UNESCO (dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, niematerialnego dziedzictwa)	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.